

IFRIC-TÚLKUN 20

Kostnaður við hreinsun úrgangsefna á framleiðslustigi í yfirborðsnámu

TILVÍSANIR

- Hugtakurummi fyrir reikningsskil
- IAS-staðall 1 Framsetning reikningskila
- IAS-staðall 2 Birgðir
- IAS-staðall 16 Varanlegir rekstrarfármunir
- IAS-staðall 38 Óefnislegar eignir

FORSAGA

- 1 Einingar geta, við vinnslu í yfirborðsnámu, talið nauðsynlegt að fjarlægja úrgangsefni úr námu („yfirborðsjarðveg“) til að fá aðgang að málmgrytisnámu. Starfsemi við að fjarlægja úrgangsefni er kölluð „hreinsun“.
- 2 Í þróunaráfanga náunnar (áður en framleiðsla hefst) er hreinsunarkostnaður jafnan eignferður sem hluti af afskrifanlegum kostnaði við byggingafrankvæmdir við námuna, þróun og gróft hennar. Þessi eignferði kostnaður er afskrifaður með kerfisbundnum hætti, jafnan með því að nota framleiðslueiningaaðferðina þegar framleiðsla hefur hafist.
- 3 Eining í námugrefti getur haldið áfram að fjarlægja yfirborðsjarðveg og stofna til hreinsunarkostnaðar á framleiðslustigi náunnar.
- 4 Efnið sem fjarlægt er við hreinsun á framleiðslustigi er ekki endilega úrgangur að öllu leyti, heldur verður oft samsetning málmgrytis og úrgangs. Hlutfall málmgrytis og úrgangs getur verið breytilegt frá óhagkvæmni til mikillar arðbærni. Brottlutningur efnis með lágt hlutfall málmgrytis til úrgangs gæti leitt til nýtanlegs efnis sem hægt er að nota til að auka við birgðir. Brottlutningur þessi gæti einnig veitt aðgang að dýpri lögum efnis sem hafa hærra hlutfall málmgrytis til úrgangs. Því getur einingin stofnað til tvenns konar ávinnings af hreinsunarstarfinu: nýtanlegt málmgryti má nota til að auka við birgðir og bættur aðgangur verður að frekara magni af efni sem vinna má síðar.
- 5 Í þessari túlkun er skoðað hvenær og hvernig aðskilja skuli bókhald fyrir þennan tvenns konar ávinning sem hlýst af hreinsunarstarfinu, sem og hvernig meta skuli ávinning þennan, bæði upphaflega og síðar.

GILDISSVIÐ

- 6 Túlkun þessi gildir um kostnað við að fjarlægja úrgang sem stofnað var til á framleiðslustigi við námugreft í yfirborðsnámu („hreinsunarkostnaður við framleiðslu“).

ÁLITAEFNI

- 7 Í þessari túlkun er fjallað um eftirfarandi álitaefti:
  - a) eignfersla hreinsunarkostnaðar við framleiðslu,
  - b) upphaflegt mat á eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi og
  - c) síðara mat á eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi.

ALMENNT SAMKOMULAG

Eignfersla hreinsunarkostnaðar við framleiðslu

- 8 Einingin skal gera grein fyrir kostnaði við þessa hreinsunarstarfsemi í samræmi við meginreglur IAS-staðals 2, birgðir, að því marki sem ávinningur af hreinsunarstarfinu er innleystur í formi framleiddra birgða. Einingin skal færa kostnað þennan sem fastafjármuni að því marki sem ávinningurinn er aukinn aðgangur að málmgryti, að uppfylltri viðmiðuninni í 9. lið hér að neðan. Túlkun þessi vísar til fastafjármunanna sem „eign sem verður til við hreinsun“.

- 9 Eining skal færa eign sem verður til við hreinsun að, og einungis að, uppfylltu öllu af eftirfarandi:
- a) Íklegt sé talið að efnahagslegur ávinningur í framtíðinni (bætt aðgengi að málmgrýtinu), sem rekja má til hreinsunarstarfseminnar, renni til einingarinnar,
  - b) einingin geti auðkennt efnisþætti málmgrýtisins þar sem aðgengi hefur verið bætt og
  - c) meta má kostnaðinn sem varðar hreinsunarstarfsemi sem tengist þeim efnisþætti með áreiðanlegum hætti.
- 10 Eignin sem verður til við hreinsunarstarfsemina skal færð sem viðbót eða aukning við fyrirliggjandi eign. Eignin sem verður til við hreinsunarstarfsemi verður því með öðrum orðum ekki hluti af fyrirliggjandi eign.
- 11 Flokkun eignarinnar sem verður til við hreinsunarstarfsemi sem efnislegrar eða óefnislegrar eignar er sú sama og fyrirliggjandi eignarinnar. Eðli fyrirliggjandi eignar mun því með öðrum orðum ákvarða hvort einingin skuli flokka eignina sem verður til við hreinsunarstarfsemi sem efnislega eða óefnislega.

Upphaflegt mat á eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi

- 12 Einingin skal upphaflega meta eignina sem verður til við hreinsunarstarfsemi á kostnaðarverði sem er samantekt kostnaðar sem var stofnað til með beinum hætti við hreinsunarstarfsemina sem bætir aðgengi að auðkenndum efnisþáttum málmgrýtis, auk úthlutunar á óbeinum kostnaði sem er tilheyrandi með beinum hætti. Einstaka tilfallandi aðgerðir geta farið fram samtímis hreinsunarstarfsemi á framleiðslutíma, en eru ónaúðsynlegar til að hreinsunarstarfsemi á framleiðslutímanum fari að áætlun. Kostnaðinn sem tengist þessum tilfallandi aðgerðum skal ekki telja með í kostnaði við eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi.
- 13 Einingin skal úthluta hreinsunarkostnaði við framleiðslu á milli framleiddra birgða og eignar sem verður til við hreinsunarstarfsemi, þegar kostnaður við eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi og framleiddar birgðir er ekki sanngreinanlegur með aðgreinanlegum hætti, með því að nota úthlutun sem byggð er á víðeigandi framleiðslumælingu. Framleiðslumæling þessi skal reiknuð út fyrir auðkennda efnisþætti málmgrýtisins og vera notuð sem viðmiðun til að auðkenna að hvaða marki viðbótarstarfsemi við að búa til framtíðarávinning hefur farið fram. Dæmi um slíkar mælingar eru:
- a) kostnaður við framleiddar birgðir í samanburði við væntan kostnað,
  - b) magn unnins úrgangs samanborið við tilætlað magn fyrir gefið magn af málmgrýtisframleiðslu og
  - c) steinefnainnihald unnins málmgrýtis í samanburði við tilætlað steinefnainnihald sem unnið verður fyrir uppgæfið magn af framleiddu málmgrýti.

Síðara mat á eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi

- 14 Eignin sem verður til við hreinsunarstarf skal, að lokinni upphafsferð, bókferð annaðhvort á kostnaðarverði eða endurmetinni fjárhæð að frádregnum afskriftum og virdisrymunartapi með sama hætti og fyrirliggjandi eignin sem hún er hluti af.
- 15 Eignin sem verður til við hreinsunarstarfsemi skal afskrifuð með kerfisbundnum hætti yfir tilætlaðan nýtingartíma hins auðkennda efnisþátta málmgrýtisins sem verður aðgengilegra í kjölfar hreinsunarstarfseminnar. Beita skal framleiðsluáætlunina nema önnur aðferð sé frekar víðeigandi.
- 16 Tilætlaður nýtingartími auðkennds efnisþátta málmgrýtisins sem notað er til að afskrifa eignina sem verður til við hreinsunarstarfsemi verður annar en vænti nýtingartíminn sem notaður er til að afskrifa námunu sjálfa og eignir sem tengjast nýtingartíma hennar. Undantekning þessa eru þessar takmörkuðu aðstæður sem verða þegar hreinsunarstarfsemi veitir bætt aðgengi að öllu málmgrýtinu sem þar er enn að finna. Þetta gæti til dæmis gerst við lok nýtingartíma námunnar þegar auðkenndi efnisþátturinn stendur fyrir síðasta hluta málmgrýtisins sem á að vinna.

Viðbætur A

Gildistökudagur og bráðabirgðaákvæði

Viðbætur þessi er óaðskiljanlegur hluti af túlkuninni og hefur sama gildi og aðrir hlutar hennar.

- A1 Eining skal beita þessari túlkun fyrir árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að beita túlkuninni fyrir. Ef eining beitir þessari túlkun að því er varðar fyrra tímabil skal hún greina frá því.

- A2 Eining skal beita þessari túlkun við hreinsunarkostnað framleiðslu sem stofnað var til við eða eftir upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram.
- A3 Við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett var fram skal endurflokka áður færðan eignajöfnuð, sem hlaut af hreinsunarstarfsemi er fót fram á framleiðslustiginu („áður færð eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi“) er hluti af fyrirliggjandi eign sem hreinsunarstarfsemin varðaði, að því marki að enn séu til staða auðkennanlegir efnisþættir í málmgrýtinu sem hægt er að tengja áður færðri eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi. Afskrifa skal slíkan jöfnuð yfir þann tilætlaða, eftirstandandi nýtingartíma auðkennds efnisþáttar málmgrýtis sem tengist áður færðri eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi.
- A4 Ef engir auðkennanlegir efnisþættir málmgrýtisins sem áður færð eign sem verður til við hreinsunarstarfsemi tengist, skal færa hana sem óráðstafað, eigið fé í upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram.

Viðbætur B

Breytingunum í þessum viðbæti skal beitt að því er varðar árleg tímabil sem hefst 1. janúar 2013 eða síðar. Ef eining beittir þessari túlkun að því er varðar fyrra tímabil taka þessar breytingar gildi fyrir það fyrra tímabil.

Breytingar á IFRS-staðli 1 *Inleiðing alhjóðlegra reikningskilastaðla*

B1 Í viðbæti D er lið D1 breytt sem hér segir:

D1 Eining getur kosið að nota eina eða fleiri af eftirfarandi undanþágum:

- a) eignarhlutartengd greiðslumiðlun (liðir D2 og D3),
- ...
- m) fjáreign eða óefnislegar eignir færðar í samræmi við IFRIC-túlkun 12, *samningar um þjónustuvilnum* (liður D22),
- n) fjármagnskostnaður (liður D23),
- o) yfirfærsla eigna frá viðskiptavinum (liður D24),
- p) ógilding fjárskulda með eiginfjárgeringum (liður D25),
- q) alvarleg óðaverðbólga (liðir D26–D30),
- r) sameiginlegt fyrirkomulag (liður D31) og
- s) hreinsun úrgangsefna á framleiðslustigi í yfirborðsnámu (liður D32).

B2 Á eftir lið D31 er fyrirsögn og lið D32 bætt við:

Kostnaður við hreinsun úrgangsefna á framleiðslustigi í yfirborðsnámu

D32 Notandi sem innleiðir staðla getur beitt bráðabigðaaðkvæðum sem sett eru fram í liðum A1–A4 í IFRIC-túlkun 20, *kostnaður við hreinsun úrgangsefna á framleiðslustigi í yfirborðsnámu*. Í þeim lið skal túlka vísanir í gildistökudag sem 1. janúar 2013 eða við upphaf fyrsta reikningskilatímabils IFRS-staðla, eftir því hvort þeirra er síðar.

B3 Lið 39M er bætt við á eftir lið 39L:

39M IFRIC-túlkun 20, *kostnaður við hreinsun úrgangsefna á framleiðslustigi í yfirborðsnámu*, bætti lið D32 við og breytti lið D1. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beittir IFRIC-túlkun 20.